

Nationella läkemedelslistan, NLL

2025-11-12

Innehåll

- [3. Nationella läkemedelslistan](#)
- [4. När kommer NLL i Cosmic](#)
- [5. Olika lagar för NLL och Cosmic](#)
- [6. Spärrar och samtycken](#)
- [7. Exempel på när du kan använda NLL](#)
- [8. Vem har tillgång till NLL?](#)
- [9. Vad visas i NLL-fönstret?](#)
- [10. Vad visas inte i NLL-fönstret?](#)
- [11. NLL i Cosmic](#)
- [12. NLL i Cosmic forts.](#)
- [13. För dospatienter](#)
- [14. För dospatienter forts.](#)
- [15. Ny utkorg](#)
- [16. Patientinformation](#)
- [17. OBS i samband med aktiveringen av NLL i Cosmic \(NY\)](#)
- [18. Framtida insättning från Pascal visas inte \(NY\)](#)
- [19. Varningstriangel på DOS-ikonen för användare utan behörighet till NLL \(NY\)](#)
- [20. Uthoppet till Pascal från NLL – tekniskt fel \(NY\)](#)
- [21. Cosmic kraschar vid förnyelse av förskrivning där förpackning utgått \(NY\)](#)
- [22. Utbildning NLL](#)
- [23. Utbildning NLL forts.](#)

Nationella läkemedelslistan, NLL

Nationella läkemedelslistan ger hälso- och sjukvården, apoteken och patienten samma bild av patientens förskrivna och uthämtade läkemedel.

Registret regleras av lagen om nationell läkemedelslista och har tagits fram av E-hälsomyndigheten på uppdrag av regeringen.

Alla vård- och apoteksaktörer ska vara anslutna senast den 1 december 2025.

Nationella läkemedelslistan ersatte det tidigare receptregistret och läkemedelsförteckningen. All information från dessa två register har förts över till NLL. NLL är sedan tidigare implementerat i både Förskrivningskollen och Pascal.

När kommer NLL i Cosmic?

Nationella läkemedelslistan aktiveras i Cosmic i Region Gävleborg 19 november 2025 vid kl 06 på morgonen.

Det är viktigt att starta om Cosmic på uppmaning när NLL aktiveras, annars kommer det inte vara möjligt att skicka iväg förskrivningar.

Rutan om att omstart krävs dyker upp var 30:e minut tills Cosmic startats om.

Olika lagar gäller för Cosmic och NLL

- Spärrar i Nationella läkemedelslistan (NLL) styrs av [Lagen om nationell läkemedelslista](#) (2018:1212) och Socialstyrelsens föreskrifter.
- Spärrar i Cosmic regleras av [Patientdatalagen \(2008:355\)](#).

NLL har egna regler för samtycke och spärrar, som syftar till att öka patientens kontroll över sin läkemedelsinformation.

Patientdatalagen gäller för spärrar inom en vårdgivare (inre spärr), där patienten kan motsätta sig att uppgifter delas elektroniskt mellan olika verksamhetsområden.

En spärr i NLL innebär alltså inte automatiskt en spärr i Cosmic och tvärtom!

Spärrar och samtycken i NLL

”Med NLL får patienten större möjlighet att själv påverka vem som får tillgång till information om patienten, och vilken information som ska visas. För att öka den möjligheten finns samtycken och spärrar i NLL.” - E-hälsomyndigheten

Kortfattat innebär det att:

- Personal inom hälso- och sjukvård och apotek i regel måste ha patientens samtycke för att få se patientens uppgifter.
- Patienter har rätt att dölja uppgifter för vård- och apotekspersonal av integritetsskäl.
- Förskrivare har rätt att dölja uppgifter för patienten eller dess ombud eller vårdnadshavare av sekretessskäl.

[Direktåtkomst, samtycken, spärrar och fullmakter i Nationella läkemedelslistan - Handbok för vård- och apotekstjänster](#)

Exempel på när du kan använda **NLL**

Vem har tillgång till NLL?

Åtkomsten* till NLL i Cosmic styrs av regelverken för NLL, med yrkesroll och yrkeskod som definierar behörigheten. Det innefattar yrkesrollerna:

- Läkare
- Tandläkare
- Barnmorska
- Sjuksköterska
- Apotekare
- Receptarie
- Dietist
- Tandhygienist

* [Lag \(2018:1212\) om nationell läkemedelslista | Sveriges riksdag](#) 5 kap. Om elektronisk åtkomst, Direktåtkomst för hälso- och sjukvårdspersonal 3 §

Vad visas i NLL-fönstret i Cosmic?

- Förskrivna läkemedel, livsmedel och förbrukningsartiklar samt tillhörande uttag.
- För dospatienter visas fliken *Jämför med ordinationer i Cosmic*, som ersätter tidigare fliken *Dosföreskrivningar*.

Vad visas inte i NLL-fönstret i Cosmic?

- Rekvisitionsläkemedel
- Receptfria läkemedel som patienten köpt själv.
- Förskrivningar äldre än fem år*.

* Idag visas förskrivningar och uttag sedan 1 maj 2021 då lagen om NLL trädde i kraft.

NLL i Cosmic

- NLL nås via *Meny* eller knappen *Nationella läkemedelslistan*, vilken återfinns på flera ställen i läkemedelsmodulen inkl. *Utkorgen*.
- Patientens samtycke krävs. För barn under 15 år och dospatienter behöver ej samtycke registreras.
- Nödåtkomst vid särskilda situationer.

Beroende på yrkeslegitimation finns olika samtyckesalternativ.

Läkemedelslista Utdelningsvy Förskrivningsöversikt Vaccinationslista Nutritionsprodukter Förbrukningsartiklar Ny...

Ej Dospatient Pascal...

Presentationsläge: Liten Stor Sortera lista enligt: Läkemedelsnamn (A-O)

Aktuella läkemedelsbehandlingar [3]

Läkemedel	Dosering	Frekvens	Slutdatum
Abilify*, 10 mg	1 tablett x 1 tv	Σ	2024-12-11
Infatrin, 200,0 ML	1 ml x 3 tv	Σ	2024-05-10
Warfarin Orion, 2,5 mg	3 tabletter x 3 tv	Σ	2024-09-30

Vid behov [1]

Läkemedel	Dosering	Frekvens	Slutdatum
Alvedon, 500 mg	1-2 tabletter x 4 vb tv	Σ	2024-11-27

Skriv ut... Biverkningsöversikt **Nationella Läkemedelslistan** Godkännande för administrering Genomgång Berättelse Ordinationshistorik Egenmedicinering

19 910602-2388, Frida Fridasdotter

Patientens samtycke krävs

Särskilda läkemedel

i Patienten har gjort uttag av eller fått förskrivningar på särskilda läkemedel de senaste 24 månaderna.

För att se den Nationella läkemedelslistan krävs patientens samtycke. Om samtycke inte finns och villkoren för nödsituation eller förmodat samtycke är uppfyllda, kan de användas.

[Villkor för nödsituation och förmodat samtycke](#)

Detta samtycke är tillfälligt. Det går att efterfråga ett samtycke för en längre period som patienten kan godkänna via Läkemedelskollen.

Nödsituation Avbryt **Jag har samtycke** ...

NLL i Cosmic forts.

1. Förskrivningar är uppdelade i aktuella och historiska förskrivningar.
2. Information om att patienten har spärrat uppgifter visas.
3. Information om att patienten har fått särskilda läkemedel förskrivna de senaste 24 månaderna visas **oavsett samtycke**.
4. Via de tre prickarna till höger kan förskrivaren spärra behandlingsorsak för patienten.

Nationella läkemedelslistan Uttag pappersrecept (0 st)

Spärrad information
Patienten har spärrade förskrivningar. För att se spärrade förskrivningar krävs patientes samtycke.

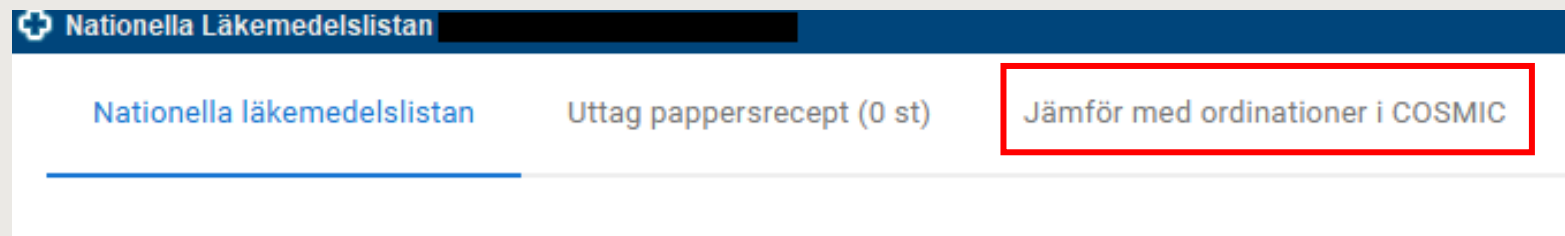
Särskilda läkemedel
Patienten har fått förskrivningar på särskilda läkemedel de senaste 24 månaderna.

Öppna spärrad information Alla Läkemedel Handelsvaror Sortera på ATC-kod

Produkt	Doseringsanvisning	Status	Giltig från ↓	Giltig till	Uttag kvar	
Aktuella förskrivningar Expilierbara och nyligen utgångna/slutexpilierade förskrivningar.						
Abilify*, 10 mg, Tablett	Förebygger återfall i bipolär sjukdom, 1 tablett 1 gång...	Aktiv	2024-12-10	2025-12-10	4 av 4	...
Alvedon, 500 mg, Filmdragerad tablett	Mot smärta, 1-2 tabletter vid behov 4 gånger dagligen til...	Aktiv	2024-11-27	2025-11-27	4 av 4	...
Accu-Chek FlexLink, 30 cm slang, 6 mm kanyl	Instruktion	Aktiv	2024-11-06	2025-11-06	1 av 1	...
Panocod, 500 mg/30 mg, Tablett	Mot smärta, 1 tablett 3 gånger dagligen	Aktiv	2024-10-31	2025-10-31	1 av 1	...
Cerazette, 75 mikrogram, Filmdragerad tablett	Preventivmedel, 1 tablett 1 gång dagligen	Aktiv	2024-10-29	2025-10-29	4 av 4	...
Accu-Chek FlexLink, 30 cm slang, 6 mm kanyl	Instruktion	Aktiv	2024-10-29	2025-10-29	1 av 1	...
Accu-Chek FlexLink, 30 cm slang, 6 mm kanyl	Instruktion	Aktiv	2024-10-29	2025-10-29	1 av 1	...
Apidra (SoloStar), 100 enheter/ml, Injektionsvätska, lösni...	Snabbverkande insulin vid diabetes, 2 E 3 gånger daglig...	Aktiv	2024-10-29	2025-10-29	4 av 4	...
Waran, 2,5 mg, Tablett	Förebygger blodproppsbildning inför elkonvertering, 1 ta...	Aktiv	2024-10-29	2025-10-29	4 av 4	...
Alvedon, 60 mg, Suppositorium	Mot menstruationssmärter, 2 suppositorier 4 gånger dag...	Aktiv	2024-10-29	2025-10-29	4 av 4	...
Historiska förskrivningar Avslutade, makulerade och utgångna/slutexpilierade förskrivningar.						

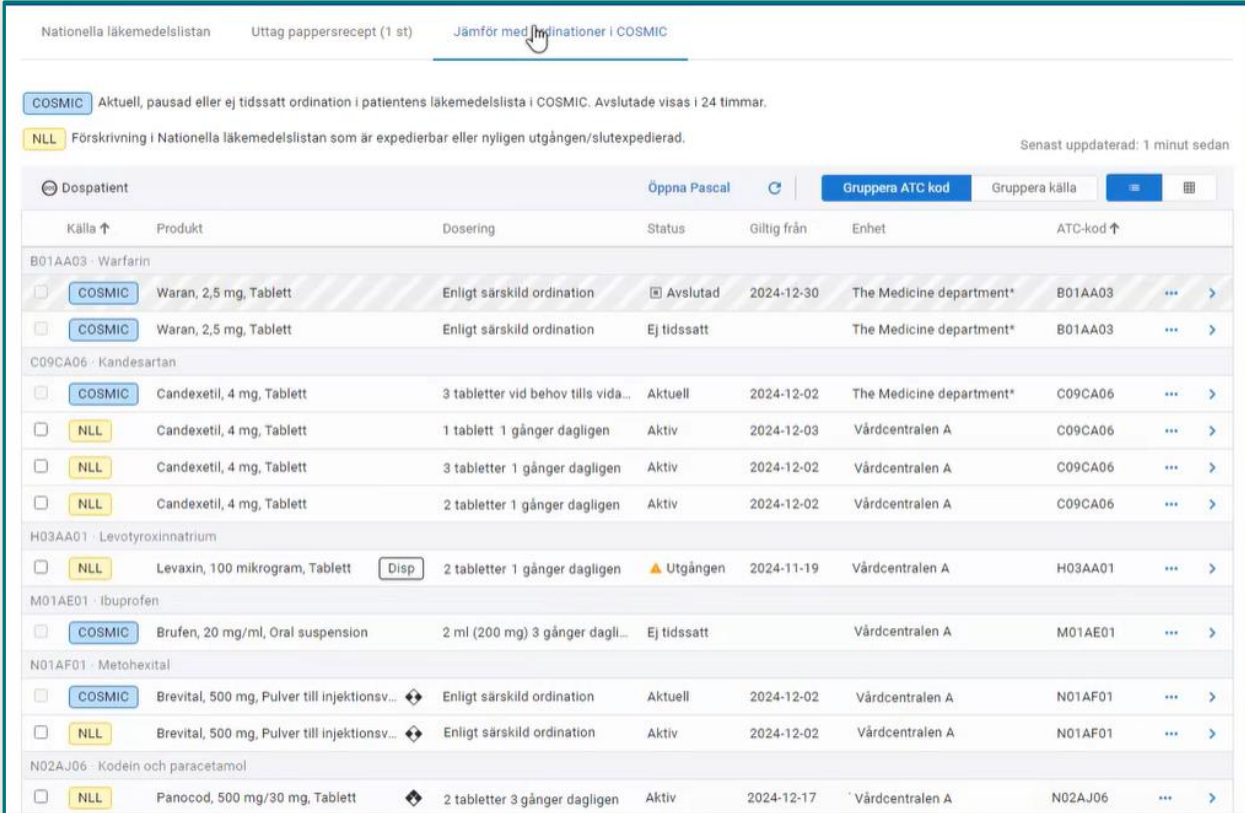
NLL i Cosmic för dospatienter

- I fliken *Jämför med ordinationer i Cosmic* i NLL-fönstret återfinns en ny jämförelsevy mellan dospatientens aktuella förskrivningar i Pascal med aktuella läkemedelsbehandlingar i Cosmic.
- Fliken Dosförskrivningar utgår.
- Det är möjligt att skapa nya ordinationer i Cosmic baserat på förskrivningar i Pascal i de fall där patientens läkemedelslista i Cosmic behöver kompletteras med ett läkemedel som finns i Pascal.

NLL i Cosmic för dospatienter forts.

- Gul NLL-ruta visar aktuella förskrivningar i NLL/Pascal. Blå Cosmic-ruta visar vad som finns ordinerat i patientens läkemedelslista i Cosmic.
- Genom att högerklicka på en rad i fliken *Jämför med ordinationer i Cosmic* så finns alternativet skapa en ordination i Cosmic.
- **OBS!** inga förskrivningar ska skickas från *Utkorgen* i Cosmic, förskrivning sker uteslutande från Pascal för dospatienter.

The screenshot shows the 'Jämför med ordinationer i COSMIC' tab in the Cosmic software. It displays a table comparing national prescriptions (NLL) with Cosmic prescriptions for a patient. The table has columns for Källa, Produkt, Dosering, Status, Giltig från, Enhet, and ATC-kod. The patient is identified as 'Dospatient'.

Källa ↑	Produkt	Dosering	Status	Giltig från	Enhet	ATC-kod ↑
B01AA03 · Warfarin						
☐ COSMIC	Waran, 2,5 mg, Tablett	Enligt särskild ordination	Avslutad	2024-12-30	The Medicine department*	B01AA03
☐ COSMIC	Waran, 2,5 mg, Tablett	Enligt särskild ordination	Ej tidssatt		The Medicine department*	B01AA03
C09CA06 · Candesartan						
☐ COSMIC	Candexetil, 4 mg, Tablett	3 tabletter vid behov tills vida...	Aktuell	2024-12-02	The Medicine department*	C09CA06
☐ NLL	Candexetil, 4 mg, Tablett	1 tablett 1 gång dagligen	Aktiv	2024-12-03	Vårdcentralen A	C09CA06
☐ NLL	Candexetil, 4 mg, Tablett	3 tabletter 1 gång dagligen	Aktiv	2024-12-02	Vårdcentralen A	C09CA06
☐ NLL	Candexetil, 4 mg, Tablett	2 tabletter 1 gång dagligen	Aktiv	2024-12-02	Vårdcentralen A	C09CA06
H03AA01 · Levotyroxinnatrium						
☐ NLL	Levaxin, 100 mikrogram, Tablett	2 tabletter 1 gång dagligen	Utgången	2024-11-19	Vårdcentralen A	H03AA01
M01AE01 · Ibuprofen						
☐ COSMIC	Brufen, 20 mg/ml, Oral suspension	2 ml (200 mg) 3 gånger dagli...	Ej tidssatt		Vårdcentralen A	M01AE01
N01AF01 · Metohexital						
☐ COSMIC	Brevital, 500 mg, Pulver till injektionsv...	Enligt särskild ordination	Aktuell	2024-12-02	Vårdcentralen A	N01AF01
☐ NLL	Brevital, 500 mg, Pulver till injektionsv...	Enligt särskild ordination	Aktiv	2024-12-02	Vårdcentralen A	N01AF01
N02AJ06 · Kodein och paracetamol						
☐ NLL	Panocod, 500 mg/30 mg, Tablett	2 tabletter 3 gånger dagligen	Aktiv	2024-12-17	Vårdcentralen A	N02AJ06

Patientinformation

Informationsblad gällande NLL från E-hälsomyndigheten att dela ut till patient:

[Information till dig som använder läkemedel \(pdf\)](#)

Läkemedelskollen ger patienten information om:

- sina förskrivna och uthämtade läkemedel.
- vilken vårdpersonal som har samtycke till att ta del av receptlistan och vilka som har tittat på recept och uttag.
- högkostnadsskydd och möjlighet att hantera fullmakter.

Patienten kan även hantera samtycken och spärrar. Viktigt att patienten är införstådd med att spärrade förskrivningar eller nekat samtycke förhindrar förskrivarens möjlighet till fullständig förskrivningsinformation.

Läkemedelskollen når patienten genom att logga in på 1177.se eller [E-hälsomyndighetens webbplats](#).

Observandum i samband med aktiveringen av NLL i Cosmic

I samband med aktiveringen av NLL i Cosmic kommer en del funktioner inte att vara fullt fungerande och det finns några tekniska fel.

- Följande bilder redovisar kända fel och inkompleta funktioner som det är viktigt att ha kännedom om. Dessa bedöms inte ha tillräckligt allvarlig påverkan för att skjuta upp införandet av NLL i Cosmic.
- Rättning av felen och utveckling av nya eller kompletterande funktioner pågår i samarbete med leverantören Cambio och e-Hälsomyndigheten.

Framtida insättning visas inte på fliken *Jämför med ordinationer i Cosmic* i NLL-fönstret

- Pilen som indikerar att förskrivningen har en **framtida första doseringsdag** från Pascal visas endast i fliken *Nationella läkemedelslistan*.
- Pilen visas inte i fliken *Jämför med ordinationer* och ingen varning visas när förskrivningen används till att *Skapa ordination i Cosmic*.
- Datumet **Giltig från** stämmer alltså inte när det gäller framtida förskrivningar.
- För korrekt information titta i fliken *Nationella läkemedelslistan* eller öppna *Pascal*.

Nationella Läkemedelslistan 19

Nationella läkemedelslistan Uttag pappersrecept (0 st) Jämför med ordinationer i COSMIC

Dospatient Öppna Pascal

Produkt	Doseringsanvisning	Status	Giltig från ↓	Giltig till	Uttag kvar
Aktuella förskrivningar					
Expedierbara och nyligen utgång/slutexpedierade förskrivningar					
Folvidon, 1 mg, tablett	Disp Mot folsyrabrist, 1 tablett kl 08., Sväljes.	Aktiv	2025-11-07	2026-11-07	-

Nationella Läkemedelslistan

Nationella läkemedelslistan Uttag pappersrecept (0 st) Jämför med ordinationer i COSMIC

COSMIC Aktuell, pausad eller ej tidssatt ordination i patientens läkemedelslista i COSMIC. Avslutade visas i 24 timmar.

NLL Förskrivning i Nationella läkemedelslistan som är expedierbar eller nyligen utgången/slutexpedierad.

Dospatient

Källa ↑	Produkt	Dosering	Status	Giltig från
B03BB01 · Folsyra	Folvidon, 1 mg, tablett	Disp 1 tablett kl 08.	Aktiv	2025-11-07

Varningstriangel för användare utan behörighet till Pascal

- Användare utan behörighet till Pascal kommer att få upp DOS-ikonen i Patientlisten med en röd varningstriangel som informerar om "tekniskt fel".
- Det gäller för samtliga patienter, oavsett dospatient eller inte.
- Detta är ett tillfälligt fel och kan ignoreras i väntan på rättning.

Uthoppet till Pascal från NLL – tekniskt fel

- Uthopp via Pascal-knapparna i NLL-fönstret och Patientöversikten är tillfälligt avstängda på grund av tekniskt fel och genererar därför ett felmeddelande.
- **Lösning:** använd istället Pascal-knappen i Läkemedelslistan eller i tillhörande flikar.
- Film: [Cosmic NLL - Visning av uthopp till Pascal](#) (5.12 minuter)

The screenshot shows the NLL (Nationella Läkemedelslistan) interface. The top navigation bar includes the user name 'Martin Dackebro', the institution 'Sätra Din hälsocentral S - COSMIC Test Region Gävleborg', and various icons. The left sidebar contains 'MINA GENVÅGAR' and 'Läkemedelslista'. The main content area displays 'Nationella Läkemedelslistan' with tabs for 'Nationella läkemedelslistan', 'Uttag pappersrecept (0 st)', and 'Jämför med ordinationer i COSMIC'. A section titled 'Särskilda läkemedel' states: 'Patienten har fått förskrivningar på särskilda läkemedel de senaste 24 månaderna.' Below this, there are filters for 'Dospatient', 'Öppna Pascal', and buttons for 'Alla', 'Läkemedel', and 'Handelsvaror'. A table lists products under 'Aktuella förskrivningar', including 'Furix®, 40 mg, tablett', 'Atenolol Viatris, 50 mg, tablett', and 'Microlance 3, 5 my, 1,1x40 mm (19G)'. A modal error message is displayed in the foreground: 'Stöds ej' (Not supported) with the text 'För närvarande är det endast möjligt att öppna webblänkar utan full context och som inte har body eller header parametrar.' (Currently, it is only possible to open web links without full context and which do not have body or header parameters.) and an 'OK' button.

Cosmic kraschar vid förnyelse av förskrivning där förpackning utgått

Om du försöker förnya en förpackning som inte längre är tillgänglig, kommer Cosmic att stänga ned och du måste starta om Cosmic.

Lösning:

1. Använd alternativet *Skapa förskrivning* från *Läkemedelslistan* (istället för *Förnya förskrivning*), välj förpackning och *Skicka*.
2. Använd alternativet *Ändra* och välj ett annat fabrikat i ordinationsvyn eller förpackning i *Utkorgen*. Om det finns hanterade utdelningstillfällen kan du behöva ändra startdatum för att kunna ändra en behandling. Lägg i *Utkorgen* och *Skicka*.

Utbildning NLL

NLL i Cosmic: Cambios filmer

I utbildningsportalen finns e-learningfilmer som visar hur Nationella läkemedelslistan (NLL) används i systemet.

Du hittar följande filmer under kursen Läkemedel – Ordination och förskrivning:

- [Introduktion till Nationella Läkemedelslistan](#) (5min, 19sek)
- [Nationella Läkemedelslistan – Förskrivningar och uttag](#) (5min, 44sek)
- [Nationella Läkemedelslistan – Jämföra förskrivningar dospatient](#) (2 min, 50sek)

Tips! I samma kurs finns avsnittet **Förskrivning** för mer information om NLL och Cosmic.

Du loggar på [Cambio e-learning](#) via knappen "Logga in via din organisation" alternativt med ditt användarnamn eller SITHS-kort.

Rutiner och arbetssätt

- *Rutin – Arbetssätt – Nationella läkemedelslistan i Cosmic – Sussa vårdstöd.pdf*
Denna rutin och andra rutiner samt lathundar nås via [mappen Läkemedel under Rutiner och Lathundar på samarbetsytan Införande Cosmic](#)

Utbildning NLL forts.

Cosmic Introduktion och användarmanual – NLL

[COSMIC Medication – Introduktion & Användarmanual](#) (Välj version 23.6 som är giltig från Cosmic 4.1.0, se avsnitt 4).

Film: [Cosmic NLL - Visning av uthopp till Pascal](#) (5.12 minuter)

e-Hälsomyndigheten

På e-Hälsomyndighetens hemsida finns mer information om NLL. Där kan du även ta del av deras utbildningsmaterial:

- [Nationella läkemedelslistan – E-hälsomyndigheten](#)
- [Nationella läkemedelslistan för hälso- och sjukvårdspersonal - Utbildning för användare av Nationella läkemedelslistan](#)